

Ett miljöanpassat båtliv - infoblad från Växjö kommun

Lagstiftning och tips

När du är ute på sjön med din båt är du mitt i naturen. Vilka kemikalier du använt för att underhålla båten eller bränslet som används för att köra båten har en direkt påverkan på de organismer som lever i och omkring vattnet.

Kemikalier, mikroplast och bränslen kan också ha en långsiktig påverkan genom att hamna i sjöbottenarnas sediment eller föras vidare med vattendragen till havet. Många ämnen har också en negativ inverkan på din eller dina medpassagerares hälsa.

Båtbottenfärger

Det bästa från miljösynpunkt är att inte bottenmåla båten alls och detta alternativ bör du utreda först. Behöver du verkligen måla båten?

Båtbottenfärger för ost- och västkusten får inte användas i någon insjö. Dessa färger innehåller skadliga ämnen som är kemiskt verksamma och förhindrar alger, musslor och havstulpaner att sätta sig fast på båtskrovet. Färgerna kallas för biocidfärger och är klassade som bekämpningsmedel. Alla bekämpningsmedel måste vara godkända av Kemikalieinspektionen för att få säljas och användas.

Även de färger som får användas i insjöar kan innehålla skadliga ämnen. Titta därför på burkens märkning och läs noggrant om riskerna för människors hälsa och miljön och vad du kan göra för att motverka det. Tänk på att båtar kan ha äldre lager av gammal båtbottenfärg. Dessa färger kan antingen varit avsedda för ost- eller västkusten. Det förekommer till och med att båtbottnar behandlats med tributyltenn (TBT) som varit totalförbjudet sedan länge därför att det är mycket giftigt.

För att ta reda på om båtbottnen innehåller några av dessa ämnen, som inte får användas i insjöar, kan du ta ett prov och skicka till ett laboratorium för analys eller kontakta ett företag som kan mäta direkt på skrovet med en XRF-scanner (mäter metaller som koppar, zink och tenn).

Slipning och blästring av båtbottnen

Vid skrapning, slipning eller blästring av båtbottnen som behandlats med färg för ost- eller västkusten eller annan färg kan farliga ämnen som exempelvis koppar och zink spridas. Det gäller även vid målning.

Ska du slipa eller måla båten bör du göra det med presenning som täcker både åt sidorna och på marken. Då kan du samla upp slipdamm och färgflagor och ta hand om dessa som farligt avfall. Avfallet kan du lämna på en återvinningscentral. Det gäller även burkar med färgrester. Vare sig du står i en båthamn/marina eller hemma i trädgården eller på garageuppfarten och slipar eller målar behöver du skydda mark och vatten från föroreningar.

Service av båtmotor eller tankning

När du servar din båtmotor är det viktigt att det sker på en skyddad plats och på ett säkert sätt så att det inte kan ske läckage av kemikalier och farligt avfall till omgivande mark eller vatten.

Olja och glykol omhändertas som farligt avfall och får inte släppas ut till mark eller vatten eftersom de är giftiga och skadliga. När du tankar båten bör du använda tratt eller hävert för att undvika spill till mark eller vatten.

Föroreningar i mark och sediment

Fritidsbåtshamnar och bryggor kan komma att få krav på sig att undersöka och eventuellt sanera uppställningsplatser och sediment i hamnen. Detta är kostsamt.

Ibland behöver man muddra för att hamnen blivit för grund. Ju mer förorenade sediment desto mer kostar det att ta hand om förorenade muddermassor.

Vid tvätt av båt som behandlats med ost- eller västkustfärger, tvätt med tvättmedel eller andra kemikalier krävs att tvättvattnet kan fångas upp och omhändertas eller renas. Tvätt behöver då ske på en anläggning.

Ny motor eller alkylat eller annat alternativt bränsle

Äldre 2-taktsmotorer saknar rening och släpper ut stora mängder oförbränt bränsle samt andra föroreningar. Detta påverkar direkt din hälsa och vattenmiljön. Byt därför ut din 2-taktsmotor till en nyare bensinmotor eller använd alkylatbensin. Du kan också fundera på om det räcker med en elmotor. Elmotor innebär inga avgaser och en helt tyst framfart. **Observera** att det kan finnas lokala bestämmelser för en sjö om att vissa motorer är förbjudna.

Det finns numera möjlighet att få statliga bidrag till eldrivna utombordsmotorer.

Läs mer om [bidraget på Naturvårdsverkets webbplats](#).

Som alternativ till diesel finns:

- HVO - syntetisk helt fossilfri diesel
- ECOPAR A - syntetisk diesel framställd ur naturgas
- RME - rapsmetylester, tillverkad av rapsolja som är fossilfri

Dessa ämnen är mindre giftiga än vanlig diesel.

Avfall och farligt avfall som ska sorteras och tas om hand

1. Farligt avfall från underhållsarbete på din båt. Exempel:

- Färgrester
- Slipdamm
- Färgburkar
- Aerosoler
- Lösningsmedel
- Oljefilter
- Frostskydds- och motorkonserveringsmedel
- Spillolja, motorolja, växelhusolja, backslagsolja etc.
- Bränslerester
- Använt absorptionsmedel och absorptionsläns
- Blybatterier
- El-avfall
- Slagvatten kan vara förorenat av olje- och bränsleläckage

2. Hushållsavfall från när båten varit ute till sjöss

3. Toalettavfall från eventuell båttoalett.

Det är förbjudet att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar. Båttoaletten tömmer du på en latrintömningsstation. Det finns en sådan station i Helgasjön vid HSS båthamn.

Mer information hittar du på:

[Transportstyrelsens webbplats - Båtliv och miljö](#)

[Kemikalieinspektionens webbplats - Båtbottenfärger](#)

Har du frågor?

Välkommen att kontakta

miljö- och hälsoskyddskontoret, Växjö kommun

0470-410 00